

Vezetőképzés

Ez az oldal cserkészletünk legalapvetőbb kérdéseiről szól. A cserkészlet vallásos ifjúságnevelő szervezet. Hogyan, mire neveljük a cserkészeket? Hogyan lesz valakiből elkötelezett cserkészvezető? Miért kell, hogy az őrvezetőnek, segédtsíztnek, cserkésztsíztnek hivatása legyen? Ezekre a kérdésekre próbál választ adni a Táborkereszt.

Főleg a vezetőképzőknek szeretnénk segítséget nyújtani itt. Ismertetjük a Táborkereszt által kidolgozott, illetve szabályzatok által előírt hivatásfelkészítő képzéseket. Ezen kívül ajánlunk szakirodalmat, illetve módszertani ötleteinket is közzé tesszük. Az oldal hasznos lehet azok számára is, akik már cserkészvezetők.

> [Tematika a MCSSZ Vezetőképzési, Képesítési, Megbízatási és Igazolási Szabályzatából \(VKKMISZ\)](#)

> [A cserkészvezetői hivatásfelkészítő képzési irányelvei \(a felkészítők részére\)](#)

> [A cserkészvezetői hivatásfelkészítő napirendje](#)

> [A cserkész vezetőképző hivatásfelkészítő módszertana \(a képzők részére\)](#)

> [Sík Sándor -- Surján László* Magyar cserkészvezetők könyve. A cserkészlet pedagógiája](#)

> [Az őrvezetőképzés hivatásfelkészítő szakasza \(részletes tematika\) /hamarosan/](#)

> [Hittankönyv segédtsíztjelölteknek](#)

Tematika a MCSSZ Vezetőképzési, Képesítési, Megbízatási és Igazolási Szabályzatából (VKKMISZ)

Az őrvezetőképzés tematikája

(A felsorolásban jelzi azokat a témákat, amelyek oktatásánál - a Leány Bizottság javaslata alapján - a fiúk és lányok számára vagy elkülönített foglalkozás, vagy két (nő és férfi) kiképző együttes munkája ajánlott.)

A. Hivatásfelkészítés

*Rövidített tematika a Táborkereszt lelkeségi közösség javaslata alapján**

1. Istennek tettem fogadalmat

1. A természet a teremtő Atyát hirdeti. (Isten a Teremtőnk.)
2. Jézus a főcserkész. (Példát adott.)
3. A cserkészletben is a Szentlélek működik. (Jóra késztet.)

2. őrvezetőnek készülök

1. Testi, lelki adottságaim. (Milyen vagyok?)
2. A boldogság ösvényén. (Életemet formálom.)
3. Valaki vár engem. (Örök életem van.)

3. „Minden erőnek forrása”

1. „Alázatos szívvel fordulok Tehozzád” (Kiválasztott.)
2. „Támaszd meg az én gyengeségemet” (Felemelt.)
3. „A Te dicsőségedet növeljem” (Megszentelt.)

4. „Tedd eredményessé munkámat”

1. A cserkészlet. (Hivatás.)
2. A fogadalom. (Igen a meghívásra.)
3. Az őrvezetés. (Küldetés másokért.)

A segédtsíztképzés tematikája

A segédtsztképzés tematikája az őrsvetőképzés tematikájára épül. Feltételezi annak ismeretét. (A felsorolásban jelzi azokat a témákat, amelyek oktatásánál a Leány Bizottság javaslata alapján a fiúk és lányok számára vagy elkülönített foglalkozás, vagy két (nő és férfi) kiképző együttes munkája ajánlott.)

A. Hivatásfelkészítés

Rövidített tematika a Táborkereszt lelkiségi közösség javaslata alapján.

1. A cserkészvezető hite,

1. „Mindenható Úristen!” (Közelebb hozzád Istenem!)
2. Példaképem Jézus. (Köztünk van.)
3. Sziklán állunk. (Anyaszentegyház.)

2. A cserkészvezető találkozása Istennel

1. A Szentírásban Isten szól. (A cserkészvezető napi olvasmánya.)
2. Teremtés, szövetségkötés. (A vezető kapcsolata személyes Istennel.)
3. Jézus Isten fia. (A cserkész Isten gyermeke.)

3. A cserkészvezető magatartása

1. Iránytűnk a tíz törvény. (Minden a szeretet.)
2. Beszélgetés a lelkemmel. (A cserkész lelkiismerete.)
3. A cserkész minden jóra kész. (Erre tett fogadalmat.)

4. A cserkészvezető személyes érettsége

1. A cserkészvezető érzelemvilága. (Önismeret, önfegyelem.)
2. A cserkészvezető döntéshozatalának lélektani háttere. (Magatartástípusok.)
3. A cserkészvezető jellemnevelésének felelőssége. (Jellemtípusok.)

5. A cserkészvezető küldetése

1. A cserkészpedagógia célja. (A jellemes ember kialakítása.)
2. A cserkészpedagógia módszere. (Élménypedagógia elvárásokkal.)
3. A belső ember formálása. (A cserkésztest önnevelésre készítet.)

6. Családi életre nevelés a cserkésztestben

1. Édesapának, édesanyának készülök. (A nemiség szent dolog.)
2. A család alapja a házasság szentsége. (Felbonthatatlan.)
3. Az élet továbbadása. (A cserkésztestben és lélekben tisztá.)

7. A cserkészvezető lelkiélete

1. Az önnevelés gyakorlása. (Az önuralom.)
2. A cserkészvezető Isten munkatársa. (Kapcsolatom Istennel.)
3. A cserkészvezető közösséget formál. (Jézus ott van köztünk.)

A cserkésztsztképzés tematikája

A cserkésztsztképzés tematikája a segédtsztképzés tematikájára épül. Feltételezi annak ismeretét.

A. Hivatásfelkészítés

1. A cserkésztszti Isten országának vezető embere

1. A cserkésztszti hivatás. (Isten országának Ura a cserkészek Ura.)
2. A vezetés örömteli áldozat. (Isten fia emberré lett. Jézus, a jellemes ember.)
3. A cserkésztest Isten országát építi.

2. A cserkésztszti Isten akarata szerinti cserkészvezető akar lenni

1. A rosszra hajló emberi természet kísértése. (A Sátán országa.)
2. Az embert jóra indító isteni segítség. (Jóakarát és a Szentlélek.)
3. Hogyan teheti a cserkésztest a világot, vagy egy kis részét jobbá? (Az öröm kiáradása.)

3. A jellemnevelő cserkészpedagógia

1. Nevelés példával. (A cserkészvezető személyes felelőssége.)
2. Nevelés szóval. (A kimondott szó felelőssége.)

3. Nevelés imádsággal és áldozathozatallal. (Isten adja a növekedést.)
 1. Kiscserkész - Jézus szeretete.
 2. Cserkész - Jézus követése.
 3. Rover és vezető - Jézus tanításának hirdetése. Léleképítés.

4. A cserkészvezető példás családi élete

1. A családi életre nevelés kisgyermekkorban kezdődik. (Önuralom.)
2. A cserkész kor. (A tiszta élet vállalása.)
3. Rover kor, fiatal vezető kor. (Tudatos felkészülés a családalapításra.)

5. A magyar cserkészvezető életesménye

1. „Emberebb ember” (Természetes becsületes munkaszerető jóakarató.)
2. „Magyarabb magyar”. (Hazánk nagyjainak példája formálja keresztény magyarságtudatunkat. A cserkészlet társadalmi hivatástudatra nevel.)
3. Vallásos (A cserkészlet életforma.)

[> MCSSZ VKKMISZ](#)

A vezetőképzés hivatásfelkészítő cserkészlelkiségi anyaga (tematikája) megjelent a Táborkereszt 1997 március-áprilisi számában (1-52. oldal)

Cserkészvezetői hivatásfelkészítő képzési irányelvei

A cserkészlet a fiatalok teljes életét átfogja, ennek megfelelően sokoldalú és gazdag programmal rendelkezik. Ismeretanyaga gerincét a próba- rendszer, gyakorlatát az éves cselekvési program alkotja. Ezek eredményes megvalósítása érdekében az örsvezetői és a cserkészisztai (segédtszt, tisztt, csapatistzt) vezetőképzés felkészít az ehhez szükséges cserkész szakismeretek átadási módszertanának alkalmazására.

A cserkészpedagógia célja a jellemnevelés

A cserkészvezető-jelölttől nemcsak a cserkészlettel kapcsolatos szak- mai és módszertani ismeretek elsajátítása követelmény, hanem a példaadó testi-lelki magatartás is elvárás. Emiatt szükséges, hogy a leendő vezetők (örsvezetők, segédtsztek, tisztt, csapatistztek) a cserkészletet támazottta rendkívüli követelményeknek eleget tevő **lelkiség és életforma vállalására** is felkészüljenek képzésük során.

Ez történik a cserkészvezető-jelöltek vezetőképzése alatt a *hivatásfelkészítő* képzésen. Ennek során a jelölteket lélekkben felkészítik annak vállalására, ami a különböző szintű vezetéssel járó feladatok önzetlen és elkötelezett teljesítéséhez szükséges.

Jelen gondolatok a vezetőképzés anyagából kizárólag ezen utóbbi témával* *a cserkészvezető elkötelezettségének megalapozását célzó hivatásfelkészítővel* foglalkoznak, s rögtön az elején szeretnénk elkerülni azt a félreértést, mely szerint a cserkészlet csak ebből állna.

Ha a cserkészletet háznak tekintenénk, akkor írásunk kizárólag az *alapozással* foglalkozik, amely nélkül összedől a ház, vagy csak viskó épülhet, ugyanakkor a legpompásabb alapépítmény sem egyenlő a házzal. E sorok olvasásakor erről nem szabad elfelejtkeznünk.

Értékhozó cserkészlet az értékvesztett társadalomban

Értékvesztett, laicizálódó és liberalizálódott társadalmunkban a cserkészvezetők nehéz körülmények között és nagy felelősséggel dolgoznak. Az értékhozó cserkészletet feljűk megnyilvánuló elvárása igen nagy. Tőlük várja, hogy a sérült társadalomból és gyakran a megroppant családokból érkező gyerekekből és fiatalokból életrevaló, talpraesett és cselekvésre kész, jellemes cserkészletet neveljenek.

Olyanokat, akik „**Krisztusibb emberek**” akarnak lenni, azaz

- az emberben ösztönösen meghúzódó önzés helyett készek *másokat segíteni és boldogítani,*
- az értékhozó közösségükkel *együttműködésre készek,*
- a természetet szeretik és védik,
- Isten rendje szerinti *családi életet* vállalják és

— az ehhez vezető *tisztafiatalságot* akarják élni,
— valamint a képességüknek megfelelő felkészültségükkel a *hazájukat* kívánják szolgálni.
A megromlott emberi természet ezen ***Isten akarata szerinti minőségi életvitele a cserkészben*** sem képes megállni önmagában, csak azzal együttműködve, ***Aki kegyelmével erőt is ad*** a jellemes élet megvalósításához. A sok önzetlenséget és áldozatot ***igénylő, jellemes cserkészvezetői élet egyedüli forrása***

— a tudatosan vállalt *vallásos élet*,
— az istenhitre épített *önnevelés és önuralom*,
— a rendszeres *imádság, bűnbánat* és
— az Istennel való *szentségi egyesülés*,
azaz a belső meggyőződésből fakadó *elkötelezett hitélet*. A cserkészvezető ezt önként vállalva ***tesz cserkésztszti fogadalmat Istenre***, kifejezve ezzel azt az elhatározását, hogy
— *Isten által, Vele és Benne* teszi állapotbeli köteleességét (szolgálja hazáját),
— gyakorolja a *szerepetet* (boldogítja embertársait) és
— ily módon *valláserkölcsi alapon neveli* a reábízott fiatalokat.

A cserkészek életvitelét befolyásoló tényezők

A cserkész életvitelére kívülről hat

— a társadalom, benne kiemelten az oktatási és/vagy munkahelyi környezete, amelyben él,
— az egyháza, ahová tartozik,
— a cserkészközössége,
— a családja és
— a cserkészvezetője.

*Mindezekben számos romboló hatás is átszővi a cserkészek életét. Ilyenek**

— *a semlegesnek nevezett ateista és liberális szellemű oktatás*,
— *a gátlástalan „önmegvalósító” szexualitást és brutalitást sugárzó médiumok*,
— *a pénzszerzés mint életcél* és a bűntudat nélküli *hazudozás* széles körben való elfogadottsága,
— a többségükben *sérült családok* torz modellképükkel, nyárspolgári vagy az anyagiak miatt túlterhelt életvitelükkel, felületesen vallásos vagy teljesen *vallástalan közömbösséggel*,
— több esetben a pap tekintélyére épített, *zárt világú egyházközségek hivatalos légkörükkel*, egymás mellett és nem egymással közösségben élő híveikkel és személytelen lelki irányítottságukkal stb.
Természetesen *vannak kivételek** keresztény nevelési elveket valló és ezek megvalósításáért küzdő egyházi iskolák, hitük szerint élő, elkötelezett családok, s a lelkekért a hősiességig elmenő lelkipásztorok. Minden elismerés kevés részükre, de sajnos ők vannak kevesebben.
Elmondhatjuk tehát, hogy az előzőekben nagy vonalakban ismertetett negatív jellegű körülmények között kell nevelői munkájával eredményesen helytállni a cserkészvezetőnek, aki maga is szenved saját emberi természetének gyengeségeitől.

A közösségek vezetőivel szemben támasztott elvárások

Minden közösség és lelkeségi mozgalom többletidőt igénylőfeladat teljesítését várja el tagjaitól és kiemelten a vezetőitől. A vallásos jellegű mozgalmaknál ez általában abból áll, hogy vezetőik kezdeményezésére az azonos jellegű rétegből álló közösség egyidős tagjai meghatározott időpontban, hetente vagy kéthetente *összejönnek* valamilyen nyugodt egy- házi helyiségben vagy lakásban, és ott az adott időkereten belüli programnak megfelelően imádkoznak, énekelnek, buzdításokat hallgatnak, egymást gazdagító beszélgetést folytatnak, s nemegyszer agape jellegű felfrissüléssel, baráti hangulatban jól érzik magukat. Esetenként vezetőik irányítása szerint ezt meghaladóan karitatív vagy egyéb *missziós munkát* is végeznek adott időben és adott keretek között. Ez a munka és ezeknek a közösségi programoknak a megszervezése és lebonyolítása értékes vezetői munkát igényel, és mindez legtöbbször lelkipásztori háttérrel valósul meg.

A cserkészvezetőtől megkívánt többletelvárások

A cserkészvezetők esetében ezeknél *lényegesen nagyobb leterheléssel járó elvárás* jelentkezik munkájuk során. Nagy vonalakban vegyük sorra ezeket.

1. Példás életvitel

A cserkészpedagógia alapvető tétele, hogy a vezetés elsősorban *példa*. A vezető tudja, hogy *szavának az ad hitelt, hogy teljes életét átjárja a tíz parancs és az ezt kiteljesítő tíz cserkésztvény megélésének eltökélt szándéka*. Cserkésztszti fogadalma arra kötelezi, hogy legyen olyan az élete, magatartása, köteleességteljesítése, beszéde, jótettekre való készsége — nemcsak a cserkész-összejövetelek alatt, hanem az iskolában, ott- hon, az utcán, szórakozása során, baráti és partnerkapcsolatában, hit- életében —, hogy az mindig példa lehessen a reábízottak előtt. *A krisztusi értékeket, melyeket a cserkészlelkiség hordoz, ő éli meg a nálánál fiatalabbak előtt; ő a minta, a láthatatlan Jézus küldötte, ő az életközeli érték-hordozó modell.*

Mindezt olyan módon kell a cserkészvezetőnek megvalósítania, hogy *a reábízottak előtt vonzó legyen; türelemmel, derűvel úgy támasszon elvárásokat, hogy a reábízottak szeretetét megnyerje*. Hiszen a cserkészéletforma elfogadtatása akkor reménykeltő, ha a fiatalabb számára vonzó a minta, s így érzelmein keresztül jut el az eszmei (hitbeli) és magatartásbeli (erkölcsi) értékek követésére. Mindez a cserkészvezetőtől már önmagában is a kemény, hitéletre épülő *önnevelés mellett a lelki feladatok rendszeres teljesítését igényli*.

2. Az időáldozat

A cserkészvezetés a többi közösség vezetésénél időigényesebb feladat. Nemcsak az összejöveteleken kell jelen lennie és vezetni azokat hetente egy vagy két alkalommal, hanem az általa irányított programokra sokoldalúan és lelkiismeretesen fel *is kell készülnie*, gyakorlatban közel annyi ideig, mint amennyi ideig tart a rendezvény. Ez a munka azonban nem csak bizonyos anyagok átnézését és végiggondolását jelenti. Ezen túlmenően a fantázia megmozgatásával színes, változatos helyzetek, játékok és *ötletek* birtokában lehet elérni, hogy a vezető — a cserkész élménypedagógiának meg- felelően — úgy neveljen és tanítson, hogy a cserkész ezt *ne vegye észre*. Ezen élményekben gazdag programok megvalósításához többször *eszközök* is kellenek, melyekről a vezetőnek kell gondoskodnia, esetleg Saját maga készít el ilyen meglepetéseket. Ugyanakkor a szoroson vett *képzésre is készülnie kell*, hogy a képzési anyagokat, történeteket, játékokat, énekeket fejből ismertesse, 5 tudjon hangulatot teremteni befogadásukra. A felolvasás mindig nagyon rontja a ráfigyelési tényezőt, emiatt nemcsak utánanézéssel, de tanulással és ötletekkel is fel kell készülnie. Mindez — összehasonlítva más vallásos közösségek elvárásaival — *jelentős többlet-időáldozatot követel a cserkészvezetőtől*.

3. Helytállást igénylő helyszínek és a velük járó fokozott felelősség

Az összejövetelek helyszíne nemcsak a *cserkészotthon* (ha van egyáltalán ilyen), hanem azok történhetnek szobában, udvaron, *a szabadban*, sőt a foglalkozások lehetnek kirándulások, többnapos portyák, ún. akadályversenyek, vízitúrák, nyári és *téli táborok* stb.

Ilyen esetekben a vezetőnek a helyszínt többnyire előzetesen *be kell járnia*. A részletes *program összeállítása mellett egyéb munkák* is vannak, mint Pl. a felszerelés, ellátás, szálláslehetőségek, engedélyek, közlekedéssel kapcsolatos feladatok, amelyek mind őt terhelik, esetleg mások bevonásával.

Tehát a helyszín nem mindig valamilyen viszonylag könnyen elérhető, nyugodt körülményeket biztosító egyházi helyiség vagy családi otthon, hanem sok esetben erdészházak, vízpartok vagy hegycsúcsok, amelyek csak hegyeken, völgyeken át oldalzsákkal vagy *hátizsákkal terhelve közelíthetők meg*, közben kitéve az időjárás változatosságának* melegnek, esőnek, hónak és a *természet adta kellemetlenségeknek*, a szúnyogoktól a kullancsok és a kutyák veszélyéig. Napjainkban a cserkészvezetőnek a természetjárás során a közbiztonság hiányából adódó veszedelmekkel is egyre jobban számolnia kell. *Mindezek vállalása nagyobb elkötelezettséget és felelősséget igényel a cserkészvezetőtől*.

További fokozott felelősséget jelent, hogy a fiatalok késekkel, baltával és egyéb szerszámokkal dolgozva, munka közben vagy a terep adta kisebb-nagyobb balesetveszélyekből adódóan könnyen megsérülhetnek.

4. A fiatalabbak nevelése

További, nem könnyű többletfeladatot jelent a vezetőnél alig pár évvel fiatalabb *cserkészek*

fegyelmezése. Napjainkban az önuralmat alig ismerő gyerekek és a serdülő korosztály kézből tartása nem csekély rátermettséget és a *nevelői munkára meghatározó Jellemű, alkalmas egyéniséget kíván.* A cserkészvezetőnek *egyéniségén* kívül egyetlen eszköz áll rendelkezésre* a jó *program,* amelybe csomagolva átadja az értékeket. Az indirekt úton tanító, ún. *élménypedagógia* alkalmazása nem könnyű feladat. Ez — mint már említettük — folyamatos és alapos felkészülést igénylő nevelési módszer, amelyhez sok ötlet, áldozatkészség, bölcsesség és elvárásokat is támasztó szeretet kell.

Lényegében arról van szó, hogy a cserkészvezető *más szülők* többé-kevésbé *neveletlen* gyermekeiből *törekszik értékes, hasznos és felelősségteljes embereket formálni.* A tapasztalat azt mutatja, hogy a fiatalabb cserkészek is koruknak neveletlen és/vagy elkényeztetett gyermekei. Őket is csak folyamatosan nyújtott élmények adta hatással lehet *önnevelésre készíteni,* hogy ösztönös fegyelmetlenül magatartásukról és spontán, korlátozás nélküli beszélgetési vágyaikról — saját elhatározásukból — leszokjanak, s tegyék azt, amit éppen tenniük kell.

5. Nonstop fogadókészség

A cserkészvezetőnek nemcsak a szíve, de a lakása és a telefonja is nyitott. Számíthat rá, hogy otthon, legtöbbször vacsoraidőben, legalább ketten vagy hárman keresik telefonon, akár cserkészei, akár vezetői közül, s ilyenkor gyakran a leglehetősebb feladatokra kell ötlettel, *szolgálattal rendelkezésre állnia.* Például az egyik cserkészenek éppen nincs megfelelő lábbelije a másnapi kiránduláshoz; vagy a határon kívülről váratlanul érkező cserkészeknek kell éjjeli szállást szereznie; netán a pályaudvarról kell elhozni egy vidéki cserkészt, aki nem ismeri ki magát a városban stb. De ezen túlmenően a *lakására* bármikor személyesen is beállíthatnak cserkészei bármilyen gondjokkal. *A cserkészvezetőnek nincs meghatározott munkaideje, ő mindig rendelkezésére kell, hogy álljon* mind- azoknak, akik számítanak segítségére.

6. Ellenszolgáltatás nélkül

A már eddig ismertettek is — mint pl. a rábízottak korából és a korkülönbségből adódó *magatartásbeli gondok kezelése* vagy az *élménypedagógia* számtalan *elvárásának való megfelelés* — nyilvánvalóvá teszik a cserkész- vezető sokirányú és a más közösségi vezetőkéhez képest sokkal több időt és nagyobb megterhelést követelő feladatait. S mindezt — az Alap- szabály előírásának megfelelően — *minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül vállalja.* Gyakorlatban sokszor a vezető *saját szűkös anyagi javainak terhére* segíti nagylelkűen (pl. a rendszeresen jelentkező telefon-, bélyeg-, beszerzési, közlekedési stb. költségek vállalásával) a cserkész- munkát.

A cserkészvezetői többletelvárások vállalásának indokai

A kérdés az, hogy *mi motiválja elégségesen és folyamatosan* a cserkész- vezetőt az előzőekben csak főbb jellemzőivel bemutatott, oly sok idő- igénnyel, felkészültséggel és *áldozattal járó feladatainak önkéntes és tartós vállalására?*

1. A gyerekek szeretete

Az egyik leggyakoribb motívum a *gyerekek szeretete.* (Ebbe a nemes érzésbe — főleg a fiúknál — gyakran ösztönösen belejátszik a *vezetni akarás* kiélési motívuma is* a kisebbek azt hajtják végre, amit én jónak tartok, én vagyok a vezér, hallgatnak rám és tőlem függenek.)

2. A természet szeretete

Másik gyakori motívum az egészséges lelkületű embert elbűvölő *természet szeretete.* Az erdők, mezők, hegyek, folyók és állataik, amelyeket az ember ösztönösen megismerni, legyőzni, meghódítani és lelkében birtokba venni akar, miközben élvezzi azok sokszor erőt próbáló csodálatos szépségét és varázsát.

3. Az átadás vágya

A harmadik motívum lehet a gyermekkorban kapott *cserkészélmények átadásának vágya egy jobb, tisztább és igazabb életre;* az, amit Mécs László így fejezett ki* „Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld”.

4. A közösség iránti igény

Az ember társas lény. A fiatalok ezt az ösztönös igényüket a *velük egykorú és azonos felfogású társaik között élik meg* legszívesebben. A jóakarátú fiatalok számára *vonzó* egy olyan vidám és testvéries lelkületű tagokból álló, *értékes közösség*, mint amilyen a cserkészlet.

5. Isten szeretete

A fiatal cserkész Isten gyermeke, a cserkészvezető Isten küldötte, *I ten munkatársa, aki* belső meggyőződéséből és *Isten iránti elkötelezett hitéből és szeretetéből önként vállalja*, hogy más emberek ösztönösen motivált gyerekeiből önfegyelmezett, tiszta életű, *jellemes fiatalokat neveljen* — az Ő segítségével.

Melyik motívum készit a legerősebben?

Az első négy motívum

Bár mindegyik értékes indítók, ezek önmagukban *nem elég tartósak*. Ha ezek *ütkeznek a cserkészvezető személyes érdekeivel*, pl. ha döntenie kell egy érdekesnek ígérkező, izgalmas film vagy egyéb szórakozás és az összejövetelre való felkészülés között, vagy pl. udvarolni kezd, és nem marad elég ideje a cserkészletre, akkor, sajnos, az első négy természetes motívum sok esetben nem bizonyul elég erősnek. Emiatt egyre gyakoribbá válik az elvárások feladása, a cserkészletnek való átadás vágyának csökkenése, párkapcsolat esetén a közösség vonzása is mérséklődik, s mindez a cserkészletből való kihátrálásra vagy éppen az aktív cserkész- élet beszűkülésére, majd abbahagyására vezet. Ezt az elmúlt évek számos tapasztalata igazolta.

A legjelentősebb az ötödik indíték

Ebben húzódik meg potenciálisan a *legerősebb motívum*, amint ezt Szent Pál megfogalmazta* *Krisztus sürgető szeretete*.

A cserkészvezetőtől elvárt ennyi önzetlenséget, időt, szeretetszolgálatot, kitartást és a tiszta élet szellemi-testi elkötelezettségét csak a *hitéleti odaadás, az Isten szeretetére épülő küldetéstudat* *motiválhatja elégségesen és maradandóan*. A cserkészvezetés áldozat, de **örömteli áldozat**. Az ember csak azért tud áldozatot hozni, amit *megfelelő* súlyú indok motivál. Esetünkben meghatározó módon ilyen az *Isten szeretetére és szolgálatára épülő* munkatársi (apostoli) **elkötelezettség**. *Ennek tudatos elsajátítása a cserkészvezetői hivatásfelkészítés lényege*, amely ezt a lelkületet kívánja a vezető- képzés során a cserkészvezető-jelöltekben maradandóan létrehozni.

A cserkészvezető-jelöltek felkészítése a legfontosabb motívumra

A megfelelő korú cserkészfiatalok a vezetőképzést alapjában véve *önként* vállalják, de majd mindenütt megjelenik a csapatvezetőjük *bizta- tása*, akinek a csapatában vezetőhiány van, s már alig várja, hogy felnő- jenek a vezetésre alkalmas fiataljai.

A vezetőjelöltekben általában van valamilyen szintű hit és vallásos- ság, bár ezek milyensége rendkívül eltérő. *Sok esetben a Jó szándékú, de nem tudatosan vállalt vallásosság a jellemző*. Akadnak elkötelezett jelöltek is, de — különösen a vallásukat felületesen gyakorló parancsnokok csapataiból — nemritkán érkeznek vallásukat alig gyakorló fiatalok, nem- egyszer az élő hit hiányával járó, laza erkölcsi felfogással, amely a kellő *bűntudat hiányával* párosul.

Bár az Isten iránti köteleességek teljesítésére fogadalmat tett cserkészek *kötelesek* — többek között — magukat a *hitéletben folyamatosan továbbképezni*, azaz Bibliát olvasni, hittanra járni, rendszeresen jellemnevelő és cserkészkönyveket olvasni, ez bizony több csapatnál alig vagy sehogy sem működik.

Mit lehet és mit kell tenni?

Kérdés, hogy a cserkésztsízt (segédtsízt, tsízt, csapattsízt) jelölték ilyen külső és belső adottságainak figyelembevételével a hét és félnapos hivatásfelkészítő alatt *mit lehet és mit kell tenni* a képzés során, hogy a *tisztjelöltek azonosulni tudjanak* cserkészvezetői megbízatásuk *huzamos* teljesítéséhez nélkülözhetetlen, legjelentősebb és egyedül tartós motívumával, az *Isten szeretetére épülő küldetéstudattal?*

A vezetőképzés hivatásfelkészítésének anyaga egységes egészet képez, és egymásra épülő témakörökből tevődik össze.

Ezek a témák ráépülnek a fiatalok korábbi hit- és erkölcsi ismereteire. Az előadók rendelkezésre

álló viszonylag rövid idő, azaz egy témához naponta 3 X 35-40 perces gondolatébresztő előadás nem is teszi lehetővé a hit részletekbe menő oktatását. Sokkal inkább *cél a legalapvetőbb hitismeretek tartalmával való személyes azonosulás elősegítése*. Tapasztalatunk igazolja, hogy a hit egyes tételeinek megismerése korántsem jelent egyet annak tudatos, életet formáló elfogadásával. Sokkal inkább csak a hitismeretek valamilyen szintű elsajátítása a jellemző. Emiatt a vezetőképző hivatás- felkészítésének célja nem lehet más, mint *a személyes istenkapcsolat élményének elmélyítése* és a tökéletességre való törekvést megfogalmazó két legfőbb parancs — az istenszeretet és az emberszeretet — *elvárásaival való azonosulás akarásának felkeltése*, valamint az ezeknek megfelelő **életforma tudatos vállalására** szóló döntés meghozatalának elősegítése. A másik rendkívül fontos cél az, hogy *a cserkészvezető ezt a tudatosan vállalt, **átlag fölötti gyakorló hitéletét** (istenszeretetét és emberszolgálatát) a cserkészletben élje meg*, és ez egész egyéniségét betöltő cserkészéletében és -munkájában nyilvánuljon meg.

A cserkészlelkiség

*Az Isten iránti elkötelezettségre fogadalmat tevő cserkészlet hitéleti jellegének legalapvetőbb szempontjai a következők**

1. Nem véletlenül kerül valaki kapcsolatba az átlag fölötti elvárásokat támasztó cserkészlettel. *Isten hívja meg, akiket kiválasztott magának*, és ennek tudtul adására természetes eszközöket használ (pl. öregcserkész, osztálytárs, cserkészvezető, lelkipásztor megszólítása).
2. *A jelöltidőben* kell a cserkészjelöltnek a saját életkorának megfelelő szintű *döntést meghoznia*, hogy *tud-e azonosulni* a tíz cserkész törvény és az Istenre tett fogadalom szerinti cserkészletformával, s **vállalja-e** az ennek megfelelő valláserkölcsre alapozott életvitelt?
3. *A fogadalom önként vállalt igen az isteni meghívás elfogadására*. Az Isten létét elfogadni nem tudó jelölt nem tehet fogadalmat Istenre, Akit még nem ismert fel. Ez ugyanis belső ellentmondást jelentene számára. A jóakarátú, hitetlen fiatalokkal továbbra is szeretettel kell foglalkozni abban a reményben, hogy Isten megadja nekik a hit kegyelmét, 5 akkor fogadalmat is tehetnek.
4. *Minden cserkész Isten gyermekeként*, fogadalmának megfelelően kell, hogy törekedjék megvalósítani a „*Krisztusibb magyar*” eszményképet. Ebben nagy segítségére van a sok élményt nyújtó, jellemnevelő cserkészpedagógia.
5. Ha a cserkészletben felnevelkedett és feltöltődött fiatal *át kívánja adni élményeit és a jóban megerősödött meggyőződését a nálánál fiatalabbaknak*, és vezetője alkalmasnak ítéli, őrsvezetőképzésre küldi.
6. A cserkészközösséget *Jézus jelenlétének tudata* teszi vonzóvá, ahogy a cserkészdal szövege mondja* „*ahol élnek szeretetben én ott vagyok köztük*”.
7. A cserkészhivatás a *cserkészvezetői hivatásra nevelés képzése* során fordul át *küldetéssé*. A küldetés elfogadásának kinyilvánítása a hivatás- felkészítő képzés végén tett és a képzésvezetők által elfogadott *önminősítő kulcspróba* során történik.
8. Az őrsvezetőképzés betetőzését szolgáló NLA (Nem leszek áruló!) kinyilvánítása a képesített őrsvezető részéről egyben tartalmazza *az Isten munkatársává tevő küldetés tudatos vállalását*.
9. Mindezeknek szélesebb körben és a felnőttkorból adódó *nagyobb felelősséggel való tudatosítása* történik a *segédtishti*, illetve később a *tisztí képzés* hivatásfelkészítő szakaszában.
10. **A cserkészlet célja a jellemnevelés**, azaz a cserkészből *az Isten akarata szerinti ember kialakítása*, amely a fiatalokban csak fáradtságos, sok önzetlenséget és odaadó szeretetet igénylő valláserkölcsi alapú *nevelői munkával* valósítható meg. **Ehhez nélkülözhetetlen a vezetőjelöltek hivatásra nevelése** a Táborkereszt és az Ichthüs által összeállított program és a jól bevált módszertan alkalmazása. Ennek során a vezetőjelöltek *felismerik, hogy a cserkészletben éljék meg az elfáradni nem tudó és az Isten szeretetére épülő, folyamatos önnevelésüket*, amely nélkülözhetetlen a tőlük elvárt vezetői példaadáshoz. Továbbá *rá kell ébredniük, hogy a rájuk bízottaknak Isten felé vezetését csak elkötelezett hittel és életformálással (jellemneveléssel), az élménypedagógia alkalmazásával* valósíthatják meg a cserkészletben.
11. *A cserkészlet* — az alapító Bi-Pi szándéka szerint — *elválaszthatatlanul át van itatva Isten létének valóságával* és az ebből fakadó *haza- és emberszeretettel, amely a kötelességteljesítés, az önzetlen jóakarát és a jótettek rendszeres gyakorlásában* (mások boldogításában) *nyilvánul meg*. **Szempontok a segédtishti hivatásfelkészítő céljának eléréséhez**

Az előzőek ismeretében a segédtszti hivatásfelkészítés célját* *a jelöltek hivatástudatának erősítését*, annak egyes képzési napjain egy-egy *cserkész-lelkipásztor* vagy arra alkalmas *cserkészvezető a gondolatébresztő előadások tartásával és a cserkézmesterek* (örsi beszélgetésvezetők, gitáros énekmester, játék- és tábortűzvezetők, napostisztek stb.) közreműködésével, lé-nyegében az alábbi szempontok figyelembevételével érhetik el.

1. nap. Isten és én

Az első nap alapozó feladata a láthatatlan, mégis mindenütt jelenlévő és az embereket szerető *Isten létének tudatosítása a vezetőjelöltekben és a személyes istenkapcsolat élményére való ráébresztés*. O hívott meg cserkésznek, többre választott ki; a *cserkészfogadalmával igent mondv*a kötelezi el magát mellette.

Mennyei Atya, élővalóság, a cserkész számára is a teremtett világrendje és a természet csodálatos szépsége hirdeti a létét. Lényege a *szeretet*, a jóakarát, amely a cserkészet éltető ereje.

Jézus Krisztus Isten fia, Aki értünk ártatlanul szenvedett és a kereszt- fán meghalt. Ily módon mindenkit megváltott, és *többeket meghívott arra, hogy az átlag fölötti elvárásnak eleget téve a jellemnevelő cserkészetben éljék meg az általa meghirdetett új ember életformáját*.

A cserkészet a Szentlélek műve. A vezetőkön és a cserkészlelkipásztorokon keresztül a Lélek dolgozik korszerű eszközökkel, az élménypedagógia alkalmazásával.

Összefoglalva* **Cél**, hogy a vezetőjelöltekben kialakuljon **a személyes, Istennel való tudatos azonosulás, Akinek** — mint cserkészvezetők — **munkatársaként nevelik**, készítetik jóra és jellemes életre **a cserkészetet**.

2. nap. Isten szól hozzánk

Bi-Pi tanítása, hogy az Isten szól hozzánk *a Bibliában kinyilatkoztatásával és a teremtett világban*, annak csodálatos törvényszerűségével és szépségével.

Cél, hogy a Biblia (és más jellemnevelő és hitéleti könyvek) rendszeres olvasásával a cserkész táplálja a lelkét. Ily módon ismerheti fel, hogy Jézus élte meg a legtökéletesebben a cserkésztörvényt, s egész életét átjárta a Mennyei Atya szeretete, mások jobba tevésének szándéka és *a jótettek gyakorlása*. Életét is átszötte a cserkészet számos megnyilvánulása. Ezzel tökéletes példát adott nekünk, cserkészeknek, s ezért tekintjük Jézust a *legfőbb cserkésznek*.

A cserkész a teremtett világban Isten alkotását látja, a Biblia mellett a természet is hirdeti számára a Teremtő létét, mindenhatóságát, szépségét és végtelen gazdagságát.

A cserkészek a Mennyei Atya gyermekei, Jézus barátai és mint vezetők a Szentlélek munkatársai. Isten a szeretet, és ez a szeretet formálja a cserkészt, S ily módon a cserkészetet. A cserkésznek fel kell ismernie, hogy *az Isten akarata a cserkészetben is csak a vezetők áldozatos munkája révén valósulhat meg*.

3. nap. Isten akarata

Az ember szabad akarati adottságának végiggondolása eredményeként a cserkészvezető-jelöltekben **tudatosítani** kell, hogy Isten **természeti törvényeket** alkotott, amelyek megvalósulnak az öntudatlan természetben. De Isten **erkölcsi törvényeket** is adott, amelyek az *ember Isten akarata szerinti boldogságát hivatottak szolgálni*, hogy azok betartásával betölthesse rendeltetését. A törvények megvalósítása a szabad akarattal rendelkező embertől függ. **A cserkészetben kitűzött nevelési cél* a jellemes ember, aki az Isten akarata szerinti ember**. Isten akarata a tízparancsolat, és a cserkészetet önként vállalók számára még a **többleteltvárást jelentő tíz cserkésztörvény**. Mindezt Jézus **szeretetparancsa** teszi teljessé.

Ha a cserkész igent mondott a fogadalomban Istenre, akkor *nap mint nap törekednie kell az Isten akaratának megvalósítására*. Ez a jó célok kitűzésével és azok tudatos megélésével, *a jó szándék reggeli felkeltésével és az esti imába szöött lelkiismeretvizsgálattal* (amelynek részei* önkontroll, elhatárolódás a rossztól és a jóra való törekvés elhatárolása) valósulhat csak meg. *A cserkész akar jó cserkész* (kötelességteljesítő, tettekre, együttműködő, alázatos, segítőkész, önfegyelmzett és vidám) *lenni*. Számára ez az Isten akarata!

4. nap. Önismeret, önnevelés

A pszichológia általánosan ismert alapjainak ismertetésén belül cél az, hogy a cserkész törekedjék *megismerni önmagát, örökölt adottságait, környezete hatását*. Míg Jézusban, a legfőbb cserkészben minden harmóniában van, addig a cserkésznek az örökölt hátrányos tulajdonságaival és a negatív társadalmi hatásokkal ellentétes erényeket tudatosan kell gyakorolnia. **Az önneveléssel érheti el, hogy Jézushoz, a legfőbb cserkészhez egyre hasonlóbba váljék.** A vezetőtől elvárás, hogy útmutatásával és példájával erre készítse a rábízottakat is. A vezetőjelöltnek fel kell ismernie, hogy az Isten akarata szerinti (*jellemes*) ember csak tudatos és folyamatos önneveléssel alakítható ki, és erre nap mint nap törekednie kell!

A cserkészvezetőnek törekednie kell, hogy az értékek átadásához szimpatikus, empátiával rendelkező, **vonzó tudjon lenni**, és ez példás életre való törekvésével lehet csak hiteles. A rábízottak a vezetőjükhöz való *érzelmi kötődés* (elfogadják, becsülik, értékelik) révén *juthatnak el céljukhoz és tudnak azonosulni azzal a hittel és eszmével, amelyet vezetőjük képvisel*. Ilyen egyéniség kialakítására való tudatos törekvés a cserkészvezető személyes felelőssége.

5. nap. Cserkészpedagógia

A jelölteknek képzésük során azonosulniuk kell azzal a felfogással, hogy a cserkészvezető a ma elterjedt önzésre épülő, torz értékrend helyett az *Isten által akart értékrend mellett kötelezi el magát*. Ezt vállalja önként letett fogadalmával és a cserkész törvények szerinti életformájával. Ez egyúttal a földi *boldogság* útja is, mert ez felel meg a teremtett ember rendjének. A cserkészletben ennek megvalósítási módszere a **belső embert formáló cserkészpedagógia**.

A cserkészlet nevelési rendszerének gyakorlata a nagy játék keretében folyó **élménypedagógia**. A cselekedve tanulás alkalmazásával a játék, ének, ügyességek, tánc, kirándulás, népi értékek elsajátítása, akadályverseny, tábor stb. mind *a jellem tökéletesítését, az értékekkel való azonosulás elősegítését szolgálja*. A vezető rendszeresen készüljön az érték közvetítő programok megtervezésére, megszervezésére és jó hangulatú lebonyolítására. Ennek során az alábbi cserkésznevelői szempontokat tartsa szem előtt.

A jó nevelés

- az *értelemre hat* (belátom, hogy a jó az ésszerű),
- az *akaratra hat* (azonosulni tudok a feladattal),
- az *érzelemre hat* (élvezem a cserkészletet, mert jól érzem magam).

A vezető eredményes jellemnevelésének feltételei

- az *előregondolkodás*, így válhat a megvalósítás zökkenőmentesen folyamatossá;
- a *folyamatos töltekezés* a jellemnevelő és a cserkészirodalommal;
- annak tudatosítása, hogy a *példa, a tanítás és a közösség* egyaránt hat a fiatal magatartására, jó és rossz irányba;
- annak tudata, hogy a cserkészlet célja az *önnevelésre készítés* (forrása az önkéntesség ereje a cserkészletben);
- a *jó tettek, amelyek a szeretetfelismert lehetőségeinek (!)* megvalósításában nyilvánulnak meg. Egyben ez a tökéletes cserkészengedelmesség is. Derűs fegyvellemel hajtja végre a kötelességét és a jót; felszólítás nélkül is teszi, amit tennie kell;
- hibázás esetén a cserkésznevelő *önmagán kezdi a számonkérést** mit mulasztott vagy mit tett nem megfelelően, amiért a hiba (fegyvellem- sértés stb.) bekövetkezett (pl. unalmas a program, a lelki élet és az önnevelésre való készítés elhanyagolása stb.).

*Összefoglalva** A **cserkészpedagógia** nem külső hatalommal (azaz nem katonai drillel), nem merő tekintélytisztelettel (nem paternalisztikus módon) hanem **önnevelésre való készítéssel formálja az Isten akarata szerinti, jellemes cserkészt a bensőjében jelenlévő jóra való készség erősítésével** (elsősorban bizalommal és dicsérettel).

Mindehhez nélkülözhetetlenek a vallásgyakorlás eszközei* a rend- szeres ima, a szentgyónás, a szentáldozás, a jó tettek gyakorlása stb.

6. nap. Családi életre nevelés

A cserkész a családban is a jellemnevelő cserkészletet éli meg. Így számára a jó házasságra való *felkészülés már kiscserkész korában kezdődik*. A cserkészpedagógia eredményeként meg kell tanulnia *önmagán uralkodni*, vezetőinek engedelmeskedni. Így válik önfegyvelmezetté, miközben

törekszik a mindenütt jelen lévő és őt szerető Jóisten kedvében járni, „jó lenni” azaz a *megszentelő kegyelem állapotában élni*.

A cserkészt serdülőkorában hitélete, a gazdag, jó programok, a jó közösség, a jó könyvek olvasása és a lelkiatyjával (atyai jóbarátjával, cserkészvezetőjével) folytatott őszinte beszélgetések segítik *megtartani, sőt erősíteni* az Isten akarata szerinti, tiszta emberi életre.

Korának megfelelően ismeri és azonosul az ember fajfenntartásának Isten terve szerinti rendjével. Tudnia kell, hogy a bontakozó *szexualitásban mi a természetes jelenség és mi az öncélú*, ami természetellenes, s ezért ezt bűnnek tekinti. Tud azonosulni a 10. törvénnyel* tisztán akar élni a felbonthatatlan házasságig és ezt követően a családi életben, ezért *kerüli a bűnre való csábítást* (tévében, számítógépen, rossz társaságban, szenny- lapokban stb.). Tudja, hogy minden szexuális visszaélés — önmagával vagy egy másik emberrel — leendő családi életét gyengíti, és erőtlenné teszi a teljes életre szóló, felbonthatatlan házastársi hűséget.

A házasság szentség, egész életre szóló szövetség. Azonos hit, azonos intelligencia, azonos életvitel, és *önzés helyett a másik boldogítására való törekvés* teszi ezt lehetővé. A cserkész azon fáradozik, hogy a házasságában is a cserkészszerepek teljesedjenek ki. Élete párjával legyenek jó barátok (önzetlenül segítsék egymást), jó munkatársak (a család terheit közösen viseljék) és jó szeretők (a másik boldogságát keressék). *A családban áldás és program a gyermek* (mint az őrsben az őrsi tagok). Az oktatás szakmára tanít, a cserkészet a családi életre készít fel, azaz *jó édesapákat és édesanyákat* akar nevelni. Ezért szerencsések a cserkészházasságok. Jézus — annak meghatározó jelentősége miatt — a házasságot *szentségi rangra* emelte, hiszen az Isten akarata szerinti szexualitás szent dolog. Isten a szentségben kegyelmét adja a házastársi köteleességek szeretetben és önfeláldozásban gazdag teljesítéséhez.

A cserkész tapasztalja, hogy a mai, értékét vesztett társadalomban kevesen osztják felfogását, de belátja, hogy *az igazság és a rend* (Isten léte, az erkölcsi rend, az önuralom szükségszerűsége, *a jó és a rossz fogalma* stb.) *nem mennyiségi kérdés*. Isten léte és akarata fölötté *áll* a szabad akarattal rendelkező emberek magatartásán, és független a szavaikkal és tetteikkel mellette vagy ellene állásfoglalók számától.

A cserkész hivatása az, hogy *kovász legyen* az erkölcsi rendet kikezdő laicizálódott társadalomban. A cserkészpedagógia jellemet, azaz *életet és tudatot formáló erő*. Felkészít, hogy **a cserkész felnőtt korában a társadalmi értékeket erősítő feladatot lásson el. Ezt szolgálja a gyermekcentrikus család értéktudatának vállalása is.**

7. nap. A cserkészvezető lelki élete

Cél, hogy a cserkészvezető-jelöltben egyre jobban tudatosuljon, hogy a cserkészet önnevelésre készítetés, az embertársak önzetlen szolgálata jótettekkel, készülés a boldog családi életre és a gyermekáldás vállalására tiszta erkölcsi felfogással. A cserkészet az élménypedagógia módszerével a jellemes emberi élet megvalósítására való *szüntelen törekvés és bele nem fáradás*.

A jelöltekben erősíteni kell azt a felfogást, hogy a rosszra hajló emberi természet ezt a *tökéletesedésre tudatosan törekvő életformát* egyedül aligha képes megvalósítani. *Isten, Aki boldogságra teremtette az embert, nem hagyja őt magára*. Az általa elgondolt emberi élet magában foglalja a halál utáni túlvilági és a feltámadás utáni örök életet is. Isten végtelen jóságából fakadó szeretetével nemcsak motiválja, de a vele való kapcsolat eredményeként *segíti is az önként elkötelezettséget vállaló cserkészt* az Isten akarata szerinti értékes és szép földi élet megvalósítására, s jutalmul a teljes boldogságot ígérő *örök élet* elnyerését adja.

A jelöltnek arra kell törekednie, hogy majd mint *cserkészvezető Isten munkatársaként* közvetítse — személyes istenszeretetéből fakadó szavaival, életformájával, vidámságával, vonzó egyéniségével — *Isten akaratát és szeretetét cserkészei felé*.

Ezt segíti a *cserkészvezető Istennel való jó kapcsolata** a rendszeres imaélet, a vasárnap megszentelése, az egyházi év liturgiájába és a vallásos népi hagyományokba való bekapcsolódása, s mindenekelelt a szentségekkel való élése. Arra kell törekednie, hogy a rendszeres szentgyónások és az átélt szentáldozások eredményeként mély barátság kösse össze Jézussal, működjön együtt a Szentlélekkel, tisztelje Jézus anyját, Máriát és kérje oltalmát. Ezek adnak erőt ahhoz, hogy a cserkészvezető, a jelen anyagias, önpusztító, önző és gátlástalan világában ember, még- hozzá *Krisztusibb ember akarjon és tudjon lenni*.

Mindez készítse őt a cserkészzetben reá bízott kisebbek jellemének fejlesztésére, játékos és vidám keretek között a jóra való ösztönzésükre, az önnevelésükre való buzdításra; és mindehhez ő maga, a vezető legyen a példakép. A személyes beszélgetés cserkészeivel és állandó tanúságtétele segíti nevelési céljának elérését.

A gondolatébresztő előadások készítsék arra a jelöltet, hogy majd *mint cserkészvezető a cserkészzetben élje meg hitét*. Váratlan helyzetek fölött uralkodva, életrevalóan, edzetten, talpraesetten, és a rosszra hajló ösztönök emberi vágyait (rendetlen szexualitást, hatalomvágyat, az anyagiak utáni túlzó törtetést stb.) legyőzve törekedjék szép emberi életre. Törekedjék Jézussal élni *a megszentelő kegyelem állapotában*, sorsa, karrierje, családi élete és *apostoli küldetése adjon értelmet életének és ez tegye őt boldoggá*.

Mindezeknek alapja az *élő hit*. *A vezető személyes, Istennel való bensőséges kapcsolata*, a cserkészzetben köztünk élő Jézussal való barátsága, önmaga ajándékozása *szője át teljes magán- és cserkészéletét*. Kötelességeinek teljesítésével, nyelvtanulással, a népi értékek megbecsülésével, a természet szeretetével és védelmével, hazájának szolgálatával stb. — *Bi-Pi megfogalmazása szerint* — mint cserkész békével és jóakarattal építse itt a Földön Isten országát.

A cserkészvezetői hivatásra nevelés módszerének főbb vonásai

A cserkészvezető-jelöltek hivatásra felkészítő képzésének célja — mint ahogyan már ismertettük* — a cserkészfogadalomra épülő *hitélet öntudatra* ébresztése,
— a cserkész törvényekre alapozott *tökéletességre való törekvés* szándékának erősítése,
— a cserkészvezetői *küldetés* elfogadásával és az *örömteli áldozat vállalásával* Isten munkatársaként a fiatalabb cserkészek jellemnevelésére való felkészülés.

Naponta három, egymásra épülő képzési tömb

Ezt a nem csekély célt a már kiforrott módszer alkalmazásával a meghívott *cserkészlelkipásztorok*, valamint *cserkész- és világi szakelőadók*, képzésvezetők és cserkész mesterek vannak hivatva a *cserkészvezető-jelöltekben tudatosítani, megerősíteni* és a céllal való azonosulást maradandóan *elmélyíteni*. Ezt — többek közt — a napi program három képzési tömbje segíti elő. Ennek során szükséges, hogy az Isten akaratát tolmácsoló, *gondolatébresztő előadások* a cserkészfogadalomra, -törvényekre és a cserkészéletre épüljenek. Ezek nem hittanórák, hanem az előadók személyes tanúságtételei, hogy példájuk és élő hitük megvallásával a cserkészvezető-jelölteket is a témájuk céljával való azonosulásra készítsék.

A gondolatébresztő előadások valóban mindig az előzőekben ismertetett Sajátosan cserkész jellemnevelő célok megvalósítását segítsék elő a jelöltek lelkében; az előadásokat minden alkalommal pár perces közös *befeléfordulás* (a hallottak átímádkozása) *kövesse*. Az előadók tömören megfogalmazott, életközeli és meghatározott gyakorlati témákat kínáljanak az előadást követő *őrsi eszmecsérére*.

Az őrsi keretben folytatott eszmecsere utáni *együttgondolkodás* alkalmával az őrsök rövid beszámolóit hangzanak el az eszmecsere kialakított véleményekről, áUásfogalásokról, esetleg megoldatlan kérdésekről. Az együttgondolkodás vezetőjének feladata, hogy a felmerülő kérdésekre adjon tanácsot, a tévedéseket oszlassa el és a felismert *helyes ér- tékeket erősítse meg* a jelöltek tudatában.

Naponta egyik a kenyértörésben

A nap folyamán kapott képzést egészíti ki a *délutáni szentmise*, amely az adott napi téma *kegyelmi háttérét nyújtja*. A szentbeszéd is a nap témájának összefoglalását, elfogadását és a jelöltek végleges állásfoglalásának kialakítását segítse elő.

Gyújts éjszakába fényt

Az esti lélekújító tábortűz is igazodik a napi programhoz, ahol oldottabb és sajátos formában a gyakorlati megvalósítás lehetőségei kerülnek előtér- be a jelöltek aktív közreműködésével az énekekben, jelenetekben és eligazító szavakban.

Az önminősítő kulcspróba

Ismeretes, hogy a hivatásfelkészítő végén ökumenikus jellegű önminősítésre épülő ezüstkulcs próbát tesznek a cserkészvezető-jelöltek. Ennek során a hivatásfelkészítő képzés befejezése előtt a jelöltek szembesülni kell az alábbi kérdésekkel*

— **Tudok-e mint cserkészvezető azonosulni azzal a cserkészettel,** amely a mélyen vallásos alapító Baden-Powell és a magyar cserkészetet meghatározó Sík Sándor, Teleki Pál és (a református) Karácsony Sándor lelkiiségét és szellemiségét sajátjának vallja, és amelyet a cserkészlelkiségi közösségek* a (katolikus) Táborkereszt és a (református) Ichthusz elősegíteni törekszenek?

— **Vállalom-e mint cserkészvezető, hogy Isten munkatársaként életem** példájával és tanításával a reám bízott kisebb cserkészeket — ha kell, áldozatok árán is — Jézus, a legfőbb cserkész segítségével *Krisztusibb emberekké és magyarabb magyarokká* nevelem?

— **Vállalom-e mint cserkészvezető az együttműködést vezetőmmel,** és minden korosztályú vezetőtársaimmal a szeretet, a helyes alázat és az önzetlen szolgálat szellemében, ösztönös anyagi érdekeim és hatalomvágyam háttérbe szorításával?

— **Azonosulok-e a 10. cserkész törvényünkben előírt, Isten akarata szerinti családi életre felkészítő, önmegtartóztató, tiszta élet elvárásával?** Töreksem-e megvalósítására, s amikor eljön az ideje, vállalom-e a Jézus tanítására épülő, vallásom szerinti (felbonthatatlan és szentségi) házasságot, esetleg az Isten közvetlen szolgálatára szóló papi vagy szerzetesi hivatást?

Ha mindezekre a kérdésekre a jelölt legjobb lelkiismerete szerint *igennel* válaszol, és lelkében az Isten iránti szeretettel vállalja a gyakorlati vallásos életre épülő cserkészvezetést, továbbá ha *az előjárói is erre alkalmasnak találják,* akkor a hivatásfelkészítés elérte célját. Inkább legyen azonban valaki jó rover — ami kisebb felelősséggel, de hasonló értékes cserkész munkával jár —, mint olyan vezető, aki belülről gyengíti a kiüresedett, ateista és szabados elvű társadalom ellenszelében hajózó magyar cserkészetet.

A hivatásfelkészítő képzést vezetők figyelmébe ajánljuk

A cserkészvezetői hivatásra nevelés nem hitoktatás, nem lelkigyakorlat, hanem sajátos cserkészvezetői lelkiiséget adó képzés. Erre való tekintettel kérjük a hivatásfelkészítő képzésben közreműködőket* cserkész és nem cserkész lelkipásztorokat, előadókat, valamint a cserkész mestereket (tábortűzvezetőket, ének- és játékmestereket, eszmecsere-vezetőket), hogy léleképítő közreműködésük során a *hitéleti öntudatra ébresztő és cserkészlelkiségi igényt támasztó* alapvető elvárásokat az ismertetett szempontok figyelembevételével segítsék elő a jelöltekben. Adott témájukban és képzési területükön, felkészülésükben, mondanivalójukban építsenek a Táborkereszt és az Ichthusz által összeállított tematikára.

Ezért a nagyszerű, de fáradtságos munkáért köszönet illet mindenkit, aki Jézus, a legfőbb cserkész örömhírének terjedését a cserkészletben elősegíti, és ezzel a képzésben részt vevő cserkészvezető-jelöltekben erősíti azt a tudatot, hogy **Isten munkatársai.**

Befejezésül gondoljunk a Világegyház által vázolt útra, amelyre a mai embernek — így a cserkésznek is — meghívása van.

Az útkereső ember már maga a reménység. A befogadásra kész lélek eljut az igazság felismerésére, ám a kapott igazságot tettekre kell váltania. Ennek során az élő Egyház tapasztalatára kell figyelni. Kell valaki, aki az igazságot felismerő ember mellé áll, és kezesként vezeti tovább az úton, *míg élete tanúságtétellé válik Isten mellett.* Erről szól a cserkészvezető fogadalma.

Megjelent 2002-ben a Sík—Teleki—Arató* A cserkészlet c. könyvben (165-183. oldal)

[> Sík Sándor -- Surján László* Magyar cserkészvezetők könyve. A cserkészlet pedagógiája](#)

A cserkészvezetői hivatásfelkészítő napirendje

Érkezés napján

- 18:00 Érkezés
Regisztráció
Őrsök kialakítása
Elhelyezkedés
- 19:00 Hozott vacsora teával
- 19:45 A felkészítő tanyázás megnyitása, 1 tájékoztatás
- 20:00 Kenyértörés (szentmise)
Venisancte
Ráhangelő beszéddel
- 21:00 Tábortűz
bemutatkozás, felkészítés
- 22:00 Esti szertartás
Ima (2), zászlólevonás
- 22:30 Takarodó
- 22:45 Lefűvés. Teljes csend

Képzési napokon

- 6:45 Ébresztő
- 6:50 Reggeli torna játékmester
- 7:05 Tisztálkodás rendrakás
- 7:30 Reggeli szertartás zászlóf
- 7:45 Reggeli
- 8:30 Képzés I. (110')
- 8:30 Gondolatébresztő (40)
- 9:10 Befeléfordulás (5')
- 9:15 Eszmecsere (30')
- 9:45 Együttgondolkodás (35) 10
- 10:20 Játék (tanulás) (25)
- 10:45 Képzés II. (110')
- 10:45 Gondolatébresztő (40')
- 11:25 Befeléfordulás (5')
- 11:30 Eszmecsere (30')
- 12:00 Együttgondolkodás (35') 1
- 12:35 Ebédhez felkészülés
- 12:45 Ebéd (90')
- Utána pihenő csendben
- Tanúságtevő lapok készítése
- 14:15 Népi tánc (Táncház) vagy
- 15:00 Képzés III. (110')
- 15:00 Gondolatébresztő (40')
- 15:40 Befeléfordulás (5')
- 15:45 Eszmecsere (30')
- 16:15 Együttgondolkodás (35') 1
- 16:50 Szünet
- 17:00 Énektanulás Gyakorlás Sze
- 17:30 Kenyértörés
- 18:30 Felkészülés a tábortűzhöz
- 19:00 Vacsora Tanúságtevő lapok
- 20:00 Tábortűz
- 21:30 Esti szertartás Ima, (2)
- 22:00 Takarodó
- 22:15 Lefúvás. Teljes csend

Befejező napon

- 6:30 Ébresztő, Tisztálkodás, csomagolás
7:15 Szertartás, zászlófelvonás, ima (3)
7:30 Villásreggeli
8:15 Kulcspróba
a./ adminisztrálás
b./ tudom-e vállalni?
c./ ilyenek látunk
10:30 Eredményhirdetés
10:45 Kenyértörés, hálaadás
11:45 Táborzárás (4)
12:00 Rendrakás, takarítás
Utána* vidékieknek uticsomag, eltávozás

Kenyértörés alatt a protestánsok részére istentisztelet vagy Biblia olvasás.

Amelyik nap nincs kenyértörés, helyette szabadban való mozgással járó program

Lelkipásztorral, cserkészmesterekkel egyéni beszélgetés (gyóntatás) szabad- időben, játék alatt, esti szertartás után;

(1) L. Reggeli és esti imák a cserkésztáborban. (2. kiadás), 12. vagy 14. oldal

(2) L. ugyanott, a naphoz rendelt törvény szerinti esti ima

(3) L. ugyanott, a naphoz rendelt törvény szerinti reggeli ima

(4) L. ugyanott, 56. vagy 58. oldal

A cserkész vezetőképző hivatásfelkészítő módszertana (a képzők részére)

Kézirat. Sokszorosítva 2003.

E-mail-ben kérhető a taborkereszt@gmail.com címen

Az őrsvezetőképzés hivatásfelkészítő szakasza (részletes tematika)

/hamarosan/